

Ředitel Institutu pro kriminologii a sociální prevenci

V Praze dne 16. prosince 2014

Příkaz ředitele č. 6 /2014

kterým se upravuje

**ZPŮSOB NAKLÁDÁNÍ S VÝSLEDKY VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ
V INSTITUTU PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCÍ**

Nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací v Institutu pro kriminologii a sociální prevenci

I. Předmět úpravy

- 1.1.** Příkaz upravuje způsob nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovačních činností (dle § 16 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů a dle Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací č. 2006/C 323/01) v případě výsledků této činnosti, která byla prováděna zaměstnanci Institutu pro kriminologii a sociální prevenci (dále v textu IKSP) v rámci plnění výzkumných úkolů vyplývajících z pracovního poměru nebo jiného podobného pracovněprávního vztahu (dále jen výsledky).
- 1.2.** IKSP je povinen nakládat s výsledky takovým způsobem, aby neznehodnocoval význam a cenu takového výsledku. Nakládání s výsledky nesmí poškozovat dobré jméno původce výsledku.

II. Základní ustanovení

2.1 Ochrana duševního vlastnictví v IKSP se řídí právními předpisy České republiky, zejména

- zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, v platném znění,
- zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) v platném znění,
- zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách,
- zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění,
- zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění,
- zákonem č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, v platném znění,
- zákonem č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví v platném znění.

Čl. III

Vymezení pojmů

3.1 Duševní vlastnictví je soubor práv týkajících se výsledků duševní činnosti, ochranných označení, průmyslového vlastnictví a nechráněných nehmotných statků. Výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích - označované jako předměty duševního vlastnictví - mohou mít z hlediska zaměření činnosti IKSP vymezeného statutem IKSP¹ formu autorských děl.

¹ I n s t r u k c e Ministerstva spravedlnosti ze dne 20. června 2014, č. j. IKSP 202/2014, kterou se vydává Statut Institutu pro kriminologii a sociální prevenci. Zveřejněno ve Sbírce Instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti České republiky ročník 2014, částka 7, bod 19.

3.2. Využíváním předmětu duševního vlastnictví se rozumí jeho skutečné provedení, provozování nebo poskytnutí práv k jeho využívání jinému subjektu formou licenční nebo jiné smlouvy.

3.3. Autorské dílo² je dílo literární, umělecké, vědecké (publikace, článek), výtvarné, hudební, dramatické, audiovizuální, souborné (databáze, počítačový program), které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam.

3.4. Zaměstnanecké dílo³ je autorské dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovní-právního vztahu k IKSP. Za zaměstnanecké dílo se považuje i kolektivní dílo, tj. dílo, na jehož tvorbě se podílí více autorů, které je vytvářeno z podnětu IKSP a uváděno na veřejnost pod jeho jménem, přičemž příspěvky zahrnuté do takového díla nejsou schopny samostatného užití.

3.5. Původce - jakákoli fyzická osoba v pracovním poměru nebo obdobném pracovní-právním vztahu k IKSP, která se podílela na vytvoření předmětu duševního vlastnictví.

3.6. Autor - jakákoli fyzická osoba, která dílo vytvořila; v případě souborného díla osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala a uspořádala.

3.7. Další pojmy (dle § 2 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb.⁴)

- a) **Poskytovatel** - organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, který rozhoduje o poskytnutí podpory a který tuto podporu poskytuje.
- b) **Příjemce** - organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, v jehož prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto.
- c) **Projekt** výzkumu, vývoje a inovací je soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti potřebné k dosažení cílů ve výzkumu, vývoji a inovacích formulovaný uchazečem ve veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích, nebo poskytovatelem v rámci zadání veřejné zakázky (dále jen „projekt“).
- d) **Další účastníci projektu** - organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, dále právnická osoba nebo fyzická osoba, jejíž účast na projektu je vymezena v návrhu projektu a s níž příjemce uzavřel smlouvu o účasti na řešení projektu.

Čl. IV

Práva k výsledkům a jejich využití

4.1. Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti⁵, je vlastníkem

² Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

³ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), § 58

⁴ Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

výsledků poskytovatel a jejich zveřejnění a využití je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele.

4.2. Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který lze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, potom příjemce, pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům, zajistit jejich právní ochranu a po jejím udělení vlastnické právo převést na poskytovatele. Příjemce má nárok na úhradu prokazatelných nákladů s tím spojených, pokud nebyly součástí uznaných nákladů projektu.

4.3. Práva k výsledkům činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, která není veřejnou zakázkou, patří příjemci. V případě:

- a) výsledku plně financovaného z veřejných prostředků je příjemce povinen zpřístupnit výsledky za stejných podmínek, stanovených ve smlouvě o využití výsledků, všem zájemcům o jejich využití, pokud předpisy Evropských společenství nestanoví jinak,⁶
- b) výsledku financovaného z veřejných prostředků ve výši přesahující 50 % a nižší než 100 % výše nákladů projektu je příjemce povinen za podmínek stanovených ve smlouvě o využití výsledků přednostně poskytnout výsledky těm subjektům, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,
- c) výsledku podílově financovaného z veřejných prostředků ve výši dosahující 50 % nebo méně nákladů projektu musí být součástí smlouvy o využití výsledků dohoda o způsobu a termínech využití výsledků s těmi subjekty, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,
- d) nevyužití výsledků podílově financovaného z veřejných a z jiných prostředků způsobem a v době stanovené ve smlouvě o využití výsledků⁷ je příjemce povinen poskytnout dosažené výsledky k využití za nediskriminujících podmínek a za tržní cenu všem zájemcům.

Čl. V

Smluvní úprava vlastnických práv

5.1. Pokud jsou výzkum, vývoj či inovace realizovány ve spolupráci s jiným subjektem, musí být předem smluvně upraveny vztahy k výsledkům této činnosti.

5.2. Při spolupráci s jiným subjektem je nutné předem stanovit, která ze smluvních stran bude mít právo na případně vytvořený předmět duševního vlastnictví.

5.3. V případě smlouvy o spoluvlastnictví předmětu duševního vlastnictví je ve smlouvě rovněž smluvně určena výše spoluvlastnických podílů.

⁵ Např. ochrana podle autorského práva se nevztahuje na úřední díla, veřejné listiny, veřejně přístupné rejstříky, úřední dokumentaci, sněmovní tisky, díla anonymní, lidová a další.

⁶ Zde a dále - zpřístupnění neznamena poskytnutí zadarmo. V tomto případě lze např. veřejně informovat (web aj.) o výsledku (základní informace bez podrobností) a práva poskytnout tomu, kdo předloží nejlepší nabídku. Podstatný je nediskriminační přístup vůči všem možným zájemcům o využití výsledku.

⁷ Stanovení postupu v případě, kdy např. uživatel nedodrží smlouvu o využití výsledků.

5.4. Pokud je IKSP příjemcem projektu, musí před ukončením projektu uzavřít smlouvu o využití výsledků s uživatelem, případně i s uživateli výsledků dalšího účastníka projektu.

5.5. Pokud je IKSP v roli dalšího účastníka projektu, musí před ukončením projektu uzavřít s příjemcem projektu smlouvu o využití výsledků včetně vztahu ke třetím osobám (uživateli výsledků IKSP v roli dalšího účastníka).

5.6. Mezi náležitosti smlouvy o využití výsledků patří:

- a) název a identifikační údaje projektu,
- b) vymezení výsledků a jejich srovnání s cíli projektu,
- c) úprava vlastnických a užívacích práv k výsledkům podle § 16 zákona č. 130/2002 Sb. (tj. podle části III. tohoto interního předpisu),
- d) způsob využití výsledků a doba, ve které budou výsledky využity, nejdéle však do 5 let od ukončení řešení projektu,
- e) rozsah stupně důvěrnosti údajů a způsob nakládání s nimi podle zvláštních právních předpisů
- f) sankce za porušení smlouvy,
- g) datum nabytí a ukončení účinnosti smlouvy.

5.7. Provádí-li IKSP výzkum jménem podniku (smluvní výzkum nebo výzkumné služby)⁸, poskytuje svou službu za tržní cenu nebo, neexistuje-li tržní cena, za cenu, která zahrnuje plně náklady a přiměřený zisk.

5.8. Ve spolupráci s podnikem⁹ může IKSP provádět projekt pouze tehdy, je-li splněna některá z následujících podmínek:

- a) zúčastněný podnik hradí plně náklady projektu,
- b) výsledky, které nemají za následek vznik práv k duševnímu vlastnictví, mohou být obecně šířeny a případná práva k duševnímu vlastnictví s ohledem na výsledky výzkumu, vývoje a inovací náležejí plně IKSP,
- c) IKSP obdrží od zúčastněného podniku náhradu rovnající se tržní ceně práv k duševnímu vlastnictví, která plynou z činnosti IKSP v souvislosti s projektem a které se převedou na zúčastněný podnik. Případný příspěvek zúčastněného podniku na náklady IKSP se od této náhrady odečte.

Čl. VI

Práva a povinnosti zaměstnanců

6.1. Zaměstnanec má právo být uveden jako autor.

6.2. Veškerá díla, která lze chránit dle autorského zákona, a vzniknou v rámci plnění povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli, jsou považována za díla zaměstnanecká.

6.3. Součástí povinnosti ochrany majetku zaměstnavatele je podle Zákoníku práce i ochrana duševního vlastnictví.

⁸ Bod 3.2.1 Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, Úřední věstník C 323, 30. 12. 2006.

⁹ Bod 3.2.2. Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, Úřední věstník C 323, 30. 12. 2006.

- 6.4. Zaměstnanec je povinen vedoucímu pracovníkovi hlásit neoprávněné užití duševního vlastnictví nebo podezření na něj.
- 6.5. Vedoucí pracovníci jsou povinni sledovat vznik předmětu duševního vlastnictví na jimi řízených pracovištích.
- 6.7. Práva a povinnosti vyplývající z ustanovení tohoto příkazu a příslušných zákonů zůstávají po skončení pracovního poměru či obdobného pracovního vztahu původce či autora s IKSP nedotčena.

VII. Ochrana a správa duševního vlastnictví

- 7.1. Za ochranu a správu duševního vlastnictví vzniklého v IKSP odpovídá ředitel IKSP.
- 7.2. Náklady spojené s uplatněním práva na ochranu duševního vlastnictví hradí IKSP.
- 7.3. Informace o autorských dílech a dalších druzích výsledků výzkumu IKSP registruje prostřednictvím sběru dat do Registru informací o výsledcích výzkumu a vývoje (RIV). Podrobnosti o sběru dat stanoví ředitel. Za sběr dat pro RIV odpovídá ředitel IKSP.
- 7.4. Všichni zaměstnanci, kteří publikují výsledky vzniklé v IKSP nebo s jeho podporou, uvádějí v záhlaví nebo v textu publikací institucionální afiliaci k IKSP.

VIII. Povinnosti pracovníků IKSP v oblasti ochrany a uplatňování duševního vlastnictví

- 8.1. Každý pracovník IKSP je povinen:
 - a) chránit veškeré duševní vlastnictví IKSP, jakož i práva s ním spojená,
 - b) zdržet se jakéhokoliv jednání v rozporu s oprávněnými zájmy IKSP ve vztahu k duševnímu vlastnictví IKSP,
 - c) dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem IKSP nebo k němuž má IKSP licenční nebo jiné právo, bylo využíváno pouze pro potřebu IKSP a v jeho oprávněném zájmu,
 - d) dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z jeho pracovního vztahu k IKSP, ani z jiné činnosti prováděné pod jménem IKSP nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob.
- 8.2. Všechny dotčené osoby jsou povinny zachovávat mlčenlivost o informacích týkajících se předmětu duševního vlastnictví.
- 8.3. Veškeré informace týkající se nakládání s předměty duševního vlastnictví, které jsou výsledkem činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, jsou důvěrné a třetím osobám mohou být sdělovány pouze tehdy, je-li jejich ochrana smluvně zajištěna.

IX. Závěrečná ustanovení

9.1. Zrušuje se Příkaz ředitele č. 2/2012 ze dne 13. ledna 2012, kterým se upravuje způsob nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací v Institutu pro kriminologii a sociální prevenci.

9.2. Tento příkaz nabývá účinnosti dnem vydání.

PhDr. Miroslav Scheinost
ředitel IKSP